

Sygn. akt I C 1682/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSR del. Zygmunt Drożdżejko

Protokolant: stażysta Karolina Lipka

po rozpoznaniu w dniu 27 marca 2015 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółka jawna z siedzibą w M.

przeciwko W. F. (1)

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

I. uznaje, iż umowa darowizny zawarta w dniu 27 kwietnia 2010r. pomiędzy M. F., W. F. (2) i W. F. (1) przed notariuszem E. D. (repertorium A, nr (...)) jest bezskuteczna względem wierzyciela (...) spółka jawna z siedzibą w M. w stosunku do wierzytelności w wysokości 160 048,41 zł (sto sześćdziesiąt tysięcy czterdzieści osiem złotych czterdzieści jeden groszy) z odsetkami w wysokości ustawowej, która wynika z tytułu wykonawczego – nakazu zapłaty z dnia 27 stycznia 2010r. wydanego przez Sąd Okręgowy w Gdańsku I Wydział Cywilny w sprawie I Nc 550/09 oraz postanowienia z dnia 14 stycznia 2011r. wydanego przez Sąd Okręgowy w Gdańsku I Wydział Cywilny w sprawie I Co 531/10;

II. zasądza od pozwanego W. F. (1) na rzecz strony powodowej (...) spółka jawna z siedzibą w M. kwotę 11 620 zł (jedenaście tysięcy sześćset dwadzieścia złotych) tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt I C 1682/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 27 marca 2015 r.

Strona powodowa (...) spółka jawna w M. wystąpiła przeciwko W. B. z pozwem o uznanie umowy z dnia 27.04.2010r. za bezskuteczną w stosunku do powoda w stosunku do wierzytelności o zapłatę kwoty 160048,41 zł z odsetkami wynikającej z tytułu wykonawczego – nakazu zapłaty wydanego dnia 27.01.2010r. przez Sąd Okręgowy w Gdańsku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 550/09.

Powód wniósł również o zwrot kosztów procesu.

W uzasadnieniu zostało wskazane, że powodowi przysługuje wierzytelność wobec A. F. (1), W. F. (2), A. F. (2), M. F.. Egzekucja okazała się bezskuteczna. M. i W. F. (2) przenieśli na pozwanego własność nieruchomości czym

pokrzywdzili powoda, działali z zamiarem pokrzywdzenia, a pozwany była świadom działania w celu pokrzywdzenia wierzyciela.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa podnosząc, że czynność przeniesienia własności nieruchomości nie krzywdzi powoda, ponieważ w chwili dokonywania darowizny sytuacja M. F. i W. F. (2) była dobra. Wierzytelność związana była z prowadzoną działalnością gospodarczą. Sytuacja przedsiębiorstwa była dobra i nic nie zapowiadało problemów. Dłużnicy posiadali odpowiednio wysoki majątek.

Ponadto podniesiono, że w trakcie postępowania egzekucyjnego zajęto samochód I. (...) o nr rej: (...), numer nadwozia: (...) i nie został zlicytowany przez komornika. Po prostu o nim zapomniano. Był on pod dozorem jednego ze współników strony powodowej tj. P. W.. Samochód ten w dniach 20.11.2014r, 24.11.2014r., poruszał się po drodze. Samochód ten nie został zwrócony po zakończeniu postępowania egzekucyjnego. Skoro był on używany to w takiej sytuacji uwzględnienie roszczenia byłoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. F. (1), W. F. (2), A. F. (2) i M. F. byli dłużnikami (...) spółka z o.o. w G. co do kwoty 296334,17 zł. Wierzytelność ta została stwierdzona nakazem zapłaty wydanym w dniu 27.01.2010r. przez Sąd Okręgowy w Gdańsku (sygn. akt I Nc 550/09). Wymagalność wierzytelności przypadała na grudzień 2009r. Nakaz uprawomocnił się z dniem 10.03.2010r. Część kwoty została wyegzekwowana w trakcie postępowania egzekucyjnego. Nie została wyegzekwowana kwota 160048,41 zł z odsetkami. W tym zakresie (...) spółka z o.o. w G. przeniósł wierzytelność na rzecz (...) spółka jawna w M.. Postanowieniem z dnia 14.01.2011r. Sąd Okręgowy w Gdańsku nadał klauzule wykonalności w/w nakazowi zapłaty na rzecz (...) spółka jawna w M. (sygn. akt I Nc 531/10).

Dowód:

Akta Sądu Okręgowego w Gdańsku I Nc 550/09

Umowa przelewu wierzytelności 21-23

Postanowienie z dnia 14.01.2011r. k. 24

Akta A. D. Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Krakowa-Podgórze w Krakowie Km 2045/11

Strona powodowa (...) spółka jawna w M. wszczęła egzekucję. Egzekucja wierzytelności powoda była bezskuteczna. Dłużnicy nie mają majątku z którego można by zaspokoić wierzytelność strony powodowej.

Dowód:

Akta A. D. Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Krakowa-Podgórze w Krakowie Km 2045/11

Częściowo zeznania W. F. (2) k. 95-96

W dniu 27.04.2010r. W. F. (2) i M. F., na podstawie umowy darowizny sporządzonej przed notariuszem E. D. (Repertorium A, nr (...)), przenieśli na pozwanego W. F. (1), który jest ich synem, nieruchomość wpisaną do księgi wieczystej (...).

Dowód:

umowa darowizny k. 68-69

księga wieczysta (...) k.26-35

Wierzytelność co do której strona powodowa żąda uznania czynności prawnej za bezskuteczną powstała w związku z prowadzoną przez W. F. (2) i A. F. (1) działalnością gospodarczą. Prowadzili oni działalność w formie spółki cywilnej:

(...). Była to dzielnosc transportowa. Posiadali oni samochody, przy czym czesc stanowilo ich wlasnosc, a czesc byla w leasingu. Jeden z samochodow dluznikow tj. I. (...) o nr rej: (...), numer nadwozia: (...), nie zostal zlicytowany przez komornika. Byl on pod dozorem jednego ze wspolnikow strony powodowej tj. P. W.. Samochod ten w dniach 20.11.2014r., 24.11.2014r., poruszal sie po drodze. Samochod ten nie zostal zwrócony po zakonczeniu postepowania egzekucyjnego. Samochod ten zostal wyprodukowany w 2003r.

Dowód:

Pisma k135-136

Dowód rejestracyjny k.137

Akta A. D. Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Krakowa-Podgórze w Krakowie Km 2045/11Upomnienie k.138

Dowód rejestracyjny k.177

Ocena dowodów:

Sąd dal wiare dokumentom zgromadzonym w sprawie, albowiem ich prawdziwosc nie byla kwestionowana przez zadna ze stron. Nie ujawnily sie rowniez zadne okolicznosci, ktore wskazywalyby na to, iz nie sa one prawdziwe.

Sąd nie dal wiary zeznaniom W. F. (2) i A. F. (1), iz na dzien sporzadzania darowizny ich sytuacja byla dobra i nie istnialo zagrozenie niewypłacalnosci. Zeznania te nie znajduja zadnego potwierdzenia w dokumentach. Nie zostala przedstawiona zadna dokumentacja dotyczaca dzialalnosci gospodarczej spólki cywilnej (...), z ktorej dzialalnoscia wiaze sie przedmiotowa wierzytelnosć. Co wiecej ich zeznania sa sprzeczne z dokumentacja zgromadzona w aktach. Otóz – jak wynika z nakazu zapłaty – wierzytelnosć strony powodowej (wczesniej spólki (...)) byla wymagalna juz w grudniu 2009r., nakaz zostal wydany 27.01.2010r. i stal sie prawomocny z dniem 10.03.2010r. Skoro sytuacja byla tak dobra to rodzi sie pytanie dlaczego dlug spólki (...) nie zostal splyacony.

W pozostalym zakresie sąd dal wiare ich zeznaniom, poniewaz sa spójne i logiczne.

Sąd zważyl, co nastepuje:

Powództwo jest uzasadnione.

Podstawa roszczenia byl art. 527 kc.

Art. 527 § 1. Gdy wskutek czynnosci prawnej dluznika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskala korzysc majatkowa, kazdy z wierzycieli moze zadc uznanie tej czynnosci za bezskuteczna w stosunku do niego, jezeli dluznik dzialal ze swiadomoscia pokrzywdzenia wierzycieli, a osoba trzecia o tym wiedziala lub przy zachowaniu nalezytej starannosci mogla sie dowiedziec.

§ 2. Czynnosć prawna dluznika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli, jezeli wskutek tej czynnosci dluznik stal sie niewypłacalny albo stal sie niewypłacalny w wyzszyj stopniu, niz byl przed dokonaniem czynnosci.

§ 3. Jezeli wskutek czynnosci prawnej dluznika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli uzyskala korzysc majatkowa osoba bedaca w bliskim z nim stosunku, domniemywa sie, ze osoba ta wiedziala, iz dluznik dzialal ze swiadomoscia pokrzywdzenia wierzycieli.

§ 4. Jezeli wskutek czynnosci prawnej dluznika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli korzysc majatkowa uzyskal przedsiebiorca pozostajacy z dluznikiem w stalych stosunkach gospodarczych, domniemywa sie, ze bylo mu wiadome, iz dluznik dzialal ze swiadomoscia pokrzywdzenia wierzycieli.

Zgodnie z art. 528 kc jeżeli wskutek czynności prawnej dokonanej przez dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową bezpłatnie, wierzyciel może żądać uznania czynności za bezskuteczną, chociażby osoba ta nie wiedziała i nawet przy zachowaniu należytej staranności nie mogła się dowiedzieć, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli.

Zgodnie z art. 529 kc jeżeli w chwili darowizny dłużnik był niewypłacalny, domniemywa się, iż działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. To samo dotyczy wypadku, gdy dłużnik stał się niewypłacalny wskutek dokonania darowizny.

Przesłankami warunkującymi możliwość skorzystania przez uprawnionego z ochrony paulińskiej są więc: 1) istnienie wierzytelności; 2) dokonanie przez dłużnika czynności prawnej z osobą trzecią; 3) pokrzywdzenie wierzyciela wskutek czynności prawnej dokonanej przez dłużnika; 4) dokonanie przez dłużnika czynności ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela; 5) uzyskanie wskutek tej czynności korzyści majątkowej przez osobę trzecią; 6) działanie osoby trzeciej w złej wierze, z tym jednak zastrzeżeniem, że jeżeli osoba trzecia uzyskała korzyść bezpłatnie, to nie jest wymagalna wiedza tej osoby o działaniu dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli.

Zgodnie z art. 527 kc dla zastosowania skargi paulińskiej wszystkie wymienione przesłanki muszą wystąpić kumulatywnie, a ciężar ich udowodnienia co do zasady - zgodnie z regułą dowodową wyrażoną w art. 6 k.c. - obciąża wierzyciela, który jest uprawniony do zaskarżenia czynności prawnej dłużnika. Należy jednak podkreślić, że jeżeli pozwany powołuje się na okoliczności wyłączające jego odpowiedzialność to w tym zakresie ciężar dowodu spoczywa na nim. Również na pozwanym spoczywa obowiązek dowodu w sytuacji gdy chce on obalić domniemania wynikające z przepisów.

Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego istnieje wierzytelności strony powodowej względem M. F. i W. F. (2). Umowa z dnia 27.04.2010r. jest umową darowizny, a więc przysporzenie majątkowe na rzecz pozwanego nastąpiło bezpłatnie. Zatem wiedza i świadomość pozwanego o działaniu przez rodziców na rzecz pokrzywdzenia wierzyciela nie jest wymagana. Niewątpliwie zostało wykazane pokrzywdzenie wierzycieli, albowiem egzekucja jest bezskuteczna, a wskutek umowy darowizny dłużnicy wyzbyli się majątku stanowiącego istotną wartość z której może być przeprowadzona egzekucja. Dłużnicy działali ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Przemawia za tym domniemanie z art. 529 kc. Ponadto przemawiają za tym okoliczności stanu faktycznego. Przede wszystkim najpierw wierzytelność spółki (...) stała się wymagalna w całości (grudzień 2009r.), potem został wydany nakaz (styczeń 2010r), który się uprawomocnił (marzec 2010r). Dopiero miesiąc po prawomocności nakazu (kwiecień 2010r) została sporządzona umowa darowizny. Gdyby dłużnicy byli wypłacalni to przecież już w 2009r. spełniliby swoje zobowiązanie. O świadomości i o braku wypłacalności dłużników w tym zakresie świadczy również fakt, że późniejsza egzekucja była nieskuteczna. Podnoszony przez pozwanego argument, że dłużnicy już po nakazie częściowo regulowali swoje zobowiązania nie może odnieść skutku, albowiem wypłacalność polega na zdolności do spłaty całego zobowiązania. Na marginesie należy zaznaczyć, że po spłacie i egzekucji części zobowiązania, dalej już dłużnicy nie spłacają zobowiązania. Na rzecz strony powodowej nic nie spłacono. Należy tutaj podkreślić, że strona powodowa nie domaga się uznania bezskuteczności umowy w stosunku do całego długu tylko do części, tej nie spłaconej. Jednocześnie pozwany nie wykazał, nie przedstawił żadnych wiarygodnych dowodów (dokumentów) z których by wynikało, że dłużnicy byli wypłacalni, a to on powinien obalić domniemanie wynikające z art. 529 kc. – na zasadzie art. 6 kc.

Zarzut naruszenia zasad współżycia społecznego również nie mógł odnieść skutku. Fakt, że jeden z samochodów był użytkowany przez jednego ze współników strony powodowej, że był on pod jego dozorem niewątpliwie jest nagannym zachowaniem. Tym niemniej nie uzasadnia to twierdzenia, że w całości, co do całej wierzytelności roszczenie nie powinno być uwzględnione. Pozwany nawet nie wskazał w jakiej wysokości w jego ocenie przysługuje dłużnikom roszczenie o wynagrodzenie lub odszkodowanie. Nie udowodnił wysokości ewentualnego roszczenia. Ponadto roszczenie o wynagrodzenie za używanie samochodu lub odszkodowanie przysługuje dłużnikom, a nie pozwanemu i mogą oni wystąpić do sądu z odpowiednim roszczeniem. Mogą ewentualnie wystąpić z roszczeniem o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego. Trudno w ogóle powiedzieć czy z tego faktu dłużnicy w ogóle

zgłaszają roszczenia, a jeżeli tak to jakie. Na podkreślenie zasługuje fakt, że strona powodowa wykazała roszczenie tytułem wykonawczym i sąd, w niniejszym postępowaniu, nie jest uprawniony do ponownego badania tego tytułu.

Należy również podkreślić, że niniejszy wyrok daje tylko możliwość stronie powodowej prowadzenia egzekucji z przedmiotowej nieruchomości i nie przesądza czy ostatecznie ta egzekucja zostanie przeprowadzona. Nie przesądza również w jakiej wysokości ostatecznie będzie przeprowadzone postępowanie. O tym zdecyduje już postępowanie egzekucyjne.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., uwzględniając zasadę odpowiedzialności stron za wynik procesu. Na kwotę zasądzonych od pozwanego na rzecz strony powodowej kosztów procesu składa się kwota 3600 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika, 17 zł tytułem opłaty od pełnomocnictwa i 8003 zł tytułem opłaty od pozwu. Razem 11620 zł.

Mając powyższe na uwadze orzec należało jak w sentencji wyroku.